

Gemeente Haren Verslag van bevindingen

Controle jaarrekening 2012

De raad van de gemeente Haren
T.a.v. de heer O. E. de Vries
Postbus 21
9750 AA HAREN

Groningen, 18 april 2013

FHUA-96UF9Q/RB/ih

Betreft: verslag van bevindingen jaarrekening 2012 gemeente Haren

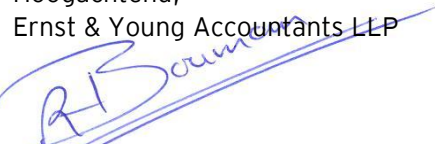
Geachte leden van de raad,

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2012 van de gemeente Haren, hebben wij het genoegen u hierbij de uitkomsten van onze werkzaamheden te presenteren. De onderwerpen die in dit verslag aan de orde komen, hebben onderdeel uitgemaakt van onze overwegingen bij de bepaling van de aard, het tijdstip van uitvoering en de diepgang van de controlemaatregelen die zijn toegepast in het kader van de controle van de jaarrekening 2012 van de gemeente Haren. De in dit verslag van bevindingen opgenomen bevindingen doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2012. Daarnaast geven wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, een aantal aanbevelingen waarmee wij beogen u als raad te ondersteunen in uw kaderstellende en controlerende taak.

Het concept van dit verslag is d.d. 2 april 2013 besproken met de portefeuillehouder financiën, de gemeentesecretaris, en de controllers. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haren.

Wij stellen het op prijs een en ander persoonlijk toe te lichten of eventuele vragen omtrent deze of andere met de controle verband houdende zaken te beantwoorden.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. R.H. Bouman RA

Inhoudsopgave

1

Wat zijn de uitkomsten van onze controle?

Onze verklaring is goedkeurend
Welke fouten en onzekerheden resteren nog?
Toelichting op fouten en onzekerheden
Bestuurlijke aandachtspunten voor 2013

2

Onze analyse van het resultaat 2012

Voordelig/Nadelig resultaat nader geanalyseerd
Analyse van de financiële positie
Solvabiliteit
Paragraaf weerstandsvermogen
Schattingsprocessen binnen de jaarrekening

3

Onze bevindingen naar aanleiding van de controle

Grondbeleid en grondexploitaties
Risico's ten aanzien van verbonden partijen
Overige controlebevindingen
Onze bevindingen in het kader van rechtmatigheid
Bevindingen controle verantwoording in het kader van Sisa

4

Hoe hebben wij de controle uitgevoerd?

Wat is de reikwijdte van onze opdracht
Onze controleaanpak in het kort
De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties
Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd
Begrotingsbeheer
Rechtmatigheid
Verplichtingen inzake Sisa information en Single audit (Sisa)

Bijlagen

1	Sisa-bijlage
2	Actuele ontwikkelingen

1 Wat zijn de uitkomsten van onze controle

Onze verklaring is goedkeurend	
De jaarrekening is getrouw	<p>Wij hebben bij de jaarrekening van de gemeente Haren een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid.</p> <p>Dit betekent dat het jaarverslag en de jaarrekening 2012 zijn ingericht in overeenstemming met het BBV en de in de programmarekening opgenomen balans en toelichting en rekening van baten en lasten een getrouwe weergave zijn van de financiële positie en baten en lasten van de gemeente Haren.</p>
De jaarrekening is rechtmatig	<p>Wij hebben bij de jaarrekening van de gemeente Haren een goedkeurende verklaring afgegeven met betrekking tot de rechtmatigheid. Dit betekent dat de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2012 in overeenstemming zijn met de door de raad vastgestelde wet- en regelgeving.</p>
Geen bevindingen ten aanzien van de Sisa-bijlage	<p>Wij hebben de in de Sisa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2012. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten of onzekerheden geconstateerd die de voor Sisa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.</p>
Jaarverslag niet strijdig met de jaarrekening	<p>De jaarrekening en het jaarverslag dienen te worden opgemaakt in overeenstemming met het BBV. Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening 2012 van uw gemeente geen materiële afwijkingen vertoont ten opzichte van de voorschriften van het BBV. Daarnaast is door ons nagegaan of het jaarverslag de minimale wettelijk voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van dit verslag geen tegenstrijdigheden bevat met de door ons gecontroleerde jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de inhoud van het jaarverslag niet strijdig is met de jaarrekening.</p>
Belangrijke voorwaarde: ongewijzigde vaststelling	<p>Wij zijn er bij ons oordeel van uitgegaan dat de raad de nu overlegde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.</p>

Inhoudsopgave	Uitkomsten	Resultaat 2012	Bevindingen	Aandachtspunten	Uitvoering	Bijlagen
---------------	------------	----------------	-------------	-----------------	------------	----------

Welke fouten en onzekerheden hebben wij geconstateerd?

Onze rapportering van fouten en onzekerheden

In de onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de uitgevoerde controle.

Overzicht controleverschillen

Controleverschillen	Fouten	Onzekerheden	Verwijzing
	€	€	
Getrouwheid	0	0	
<i>Rechtmatigheid</i> Europese aanbestedingen	117.500	0	Zie volgende paragraaf
Totaal	117.500	0	
Tolerantie	422.000	1.266.000	

Inhoudsopgave	Uitkomsten	Resultaat 2012	Bevindingen	Aandachtspunten	Uitvoering	Bijlagen
---------------	------------	----------------	-------------	-----------------	------------	----------

De geconstateerde fouten en onzekerheden zijn kleiner dan de door u vastgestelde controletolerantie van respectievelijk € 422.000 en € 1.266.000.

Op basis daarvan kunnen wij bij de jaarrekening 2012 zowel betreffende de getrouwheid als de rechtmatigheid een goedkeurende verklaring verstrekken.

Toelichting op fouten en onzekerheden

Onderstaand vindt u een korte toelichting op fouten en onzekerheden met betrekking tot getrouwheid en rechtmatigheid.

Fout inzake Europese aanbestedingen van € 117.500

Fouten Europese Aanbestedingen

In 2011 zijn door de interne controle diverse fouten aangetroffen met betrekking tot het onterecht niet Europees aanbesteden van enkele diensten en leveringen. Voor het grootste deel geldt dat deze in 2011 in de foutenweging zijn meegenomen voor de volledige contractwaarde. Deze tellen in 2012, hoewel inzake deze contracten nog wel uitgaven worden gedaan, niet mee voor het rechtmatigheidsoordeel.

Dit geldt niet voor een specifiek contract voor onbepaalde tijd. Voor 2012 zijn de totale uitgaven van € 117.500 daarom als fout aangemerkt. Het doel is dit contract met ingang van 2013, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten, Europees aan te besteden.

Bestuurlijke aandachtspunten voor 2013

Onze controle heeft geresulteerd in een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2012. Naast onze certificerende functie hebben wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de gemeente Haren het afgelopen jaar over tal van onderwerpen geadviseerd, deze zaken vindt u terug in onze managementletter.

Bestuurlijke aandachtspunten voor 2013

Voor het komende jaar vinden wij het, gelet op het voorgaande, belangrijk dat de gemeente Haren prioriteit geeft aan de volgende onderwerpen c.q. adviezen:

Rijksbezuinigingen :

Niet alleen de gemeentelijke bezuinigingen die al vorm hebben gekregen, moeten de komende jaren worden gerealiseerd, ook ziet het er naar uit dat door de verdergaande rijksbezuinigingen nieuwe bezuinigingen op de gemeenten af gaan komen. Wij adviseren u nauwgezet de realisatie van de huidige bezuinigingen door te zetten en vooruitlopend op komende bezuinigingen nieuwe opties te overwegen, een stringent begrotingsbeheer is daarbij een must. De gemeente Haren heeft daartoe een goede invullingen gegeven door de ombuigingen specifiek te benoemen en te monitoren in de P&C-instrumenten. De gemeenteraad heeft in maart 2013 nieuwe ombuigingen vastgesteld, voor een bedrag van € 1 miljoen.

Vermogenspositie

Het eigen vermogen van Haren blijft beperkt. De algemene reserve kent een saldo van slechts € 675.000, daarnaast kennen de bestemmingsreserves geen vrije ruimte. Dit terwijl in de paragraaf weerstandsvermogen diverse risico's worden benoemd. Daarnaast leggen voornoemde bezuinigingen verdere druk op de begroting en financiële positie.

Grondexploitaties:

Uw gemeente heeft een aantal grondexploitaties waarin scenario's zijn uitgewerkt waaruit mogelijk materiële risico's blijken. De huidige boekwaarde dient gecompenseerd te worden door grondverkopen en andere inkomsten, zodat aan het einde van de looptijd deze complexen winstgevend afgelopen kunnen worden. Gezien risico's blijft het noodzakelijk om de waardering van de complexen en het afzetpotentieel van de exploitaties nauwgezet te blijven volgen.

2 Onze analyse van het resultaat 2012

Voordelig/Nadelig resultaat nader geanalyseerd

Het resultaat nader besproken

Het saldo van baten en lasten (na bestemming) over het jaar 2012 bedraagt € 47.000 voordelig ten opzichte van een begroot sluitend saldo van € 136.000 (na bestemming).

Totaaloverzicht

Het resultaat over 2012 ten opzichte van de gewijzigde begroting kan als volgt worden weergegeven.

Bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting	Rekening 2012	Afwijking
	€	€	€
Totale lasten	36.176	40.781	4.605
Totale baten	36.691	41.396	4.705
Resultaat vóór bestemming	514	615	101
Mutaties in reserves	(379)	(567)	(189)
Resultaat na bestemming	136	47	(88)

Uw begrotingsbeheer is op orde

De afwijking ten opzichte van de begroting na wijzigingen wordt per programma zowel in het jaarverslag als in de programmarekening toegelicht, conform de eisen die het BBV hier aan stelt.

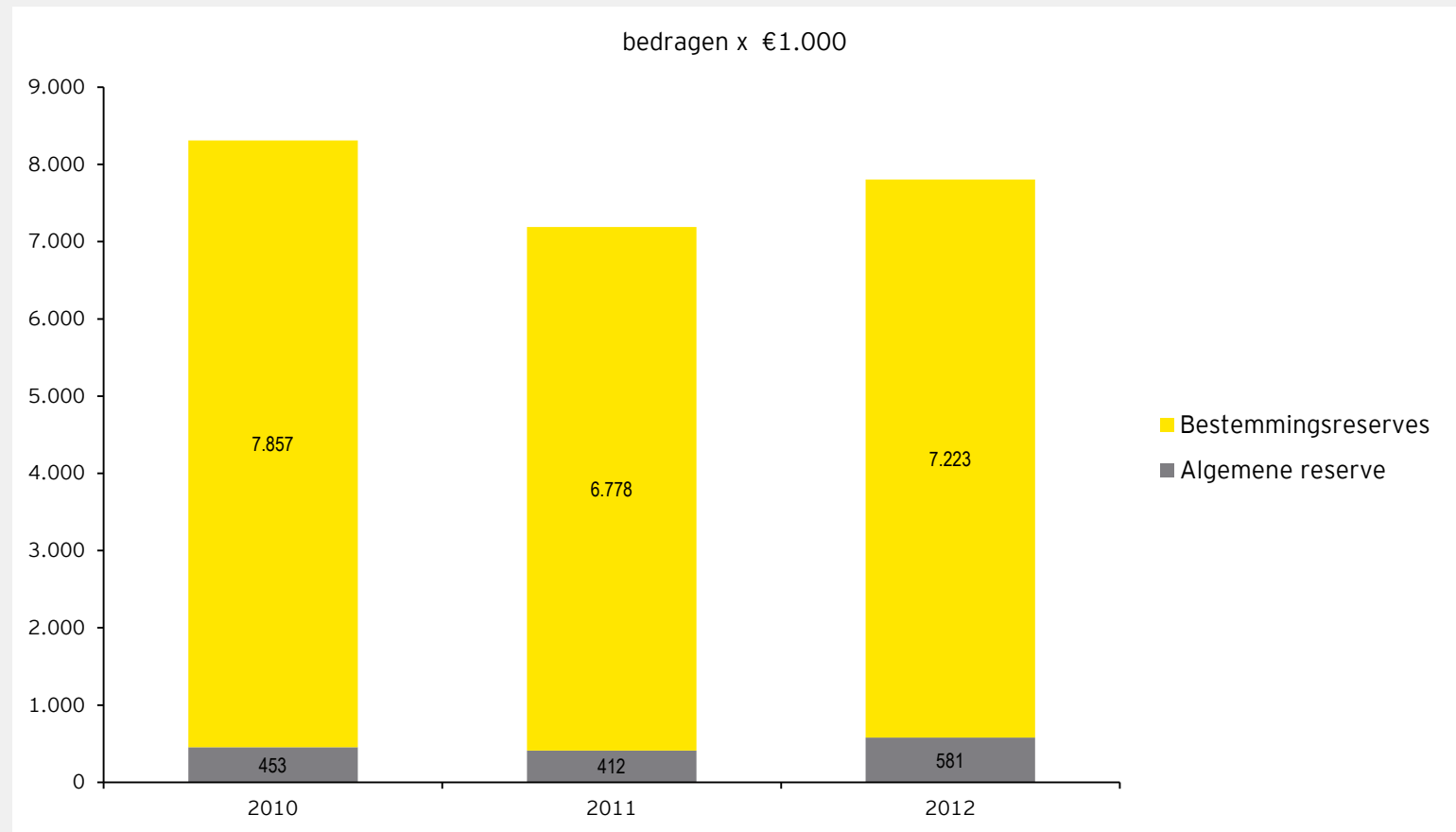
Het college geeft in de toelichting op de resultatenrekening voldoende inzicht in de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting. Daarnaast wordt in het jaarverslag nader inzicht gegeven in de afwijkingen per doelgroep. Wel zijn wij van mening dat het verband tussen de inhoudelijke doelstellingen per doelgroep en de financiële gevolgen duidelijker kan worden aangegeven. De gemeente is voornemens dit verder uit te werken in de programmabegroting voor 2014.

Conform de notitie incidentele baten en lasten van de commissie BBV wordt ook voldoende inzicht gegeven in de incidentele baten en lasten. Deze zijn in de toelichting op de resultatenrekening uiteengezet. Wij zijn van mening dat alle relevante incidentele afwijkingen hierin zijn opgenomen.

Analyse van de financiële positie

Eigen vermogen neemt af

Het eigen vermogen, inclusief voorgestelde resultaatsbestemming, bedraagt per jaareinde 2012 volgens de jaarrekening € 7,8 miljoen en heeft zich vanaf eind 2010 als volgt ontwikkeld :

Inhoudsopgave	Uitkomsten	Resultaat 2012	Bevindingen	Aandachtspunten	Uitvoering	Bijlagen
---------------	------------	----------------	-------------	-----------------	------------	----------

Van de totale reserves ter hoogte van € 7,8 miljoen is € 657.000 opgenomen als algemene vrije reserve. Het saldo van deze reserve is ten opzichte van 2011 gedaald met € 518.000. Dit wordt vooral veroorzaakt door de onttrekking van het resultaat 2011. Het niveau van de algemene reserve is beperkt. Daarnaast zijn alle bestemmingsreserves voorzien van een concrete besteding en derhalve niet inzetbaar als vrij vermogen.

Per saldo is gedurende 2012 € 567.000 toegevoegd aan de reserves. Deze storting (ten laste van het resultaat) vormt samen met het resultaat voor bestemming (€ 615.000 positief) het resultaat na bestemming van € 47.000.

Solvabiliteit

Uw vermogenspositie

De totale vermogenspositie wordt onder andere tot uitdrukking gebracht door middel van het solvabiliteitspercentage. Dit percentage wordt bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Het huidige solvabiliteitspercentage voor uw gemeente bedraagt 8,5% (2011: 8,0%).

Vreemd vermogen in 2012

In 2012 heeft u voor € 7,4 miljoen langlopende leningen afgesloten. In 2012 is voor € 6,5 miljoen afgelost. Daarnaast is de bankstand per eind 2012 niet meer negatief, vooral door de ontvangst van enkele subsidievoorschotten per eind 2012. Wij hebben vastgesteld dat het treasurystatuut en de kasgeldlimiet worden nageleefd.

Paragraaf weerstandsvermogen

De risico's die uw gemeente loopt

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen, welke informatie bevat over de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2012 is gevoerd. Ten aanzien van deze paragraaf constateren wij het volgende:

De risico's die zijn uitgewerkt resulteren in een benodigd weerstandsvermogen per eind 2012 van € 4,8 miljoen. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 1,5 miljoen. De financiële positie van de gemeente Haren is daarom kwetsbaar. Wel zijn in de meerjarenbegroting maatregelen genomen om de weerstandscapaciteit te verhogen, onder andere met de verwachte te nemen winst van € 2miljoen op Haren-Noord. Wel dient nog een aanzienlijke inspanning te worden geleverd om eind 2015 de weerstandscapaciteit op het gewenste niveau te krijgen.

Naar onze mening zou de analyse nog verder kunnen worden verbeterd door nader onderscheid te maken tussen incidentele weerstandscapaciteit en structurele weerstandscapaciteit, mede in relatie tot de te realiseren bezuinigingen.

Inhoudsopgave

Uitkomsten

Resultaat 2012

Bevindingen

Aandachtspunten

Uitvoering

Bijlagen

Schattingsprocessen binnen de jaarrekening

Wij kunnen instemmen met de schattingen van het college

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening, bijvoorbeeld ten aanzien van grondexploitaties, voorzieningen en waardering van activa. Als accountant van de raad beoordelen wij deze door het college gemaakte schattingen. Wij kunnen instemmen met de door het college gemaakte inschattingen en waarderingsgrondslagen.

3 Onze bevindingen naar aanleiding van de controle

Grondbeleid en grondexploitaties

Opbouw voorraadpositie

In het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeente Haren hebben wij de grondexploitaties gecontroleerd. De post voorraad van de gemeente Haren zijn als volgt te specificeren.

Bedragen x € 1.000

31 december 2011

31 december 2012

€

€

€

Overige grond- en hulpstoffen

5

815

Niet in exploitatie genomen gronden

836

0

Onderhanden werk

15.409

15.018

Voorziening dekking verliessaldi (onderhanden werk)

(157)

(201)

Totaal

16.093

15.632

Zoals uit het bovenstaande overzicht blijkt is de voorraad nader onder te verdelen naar overige grond- en hulpstoffen, nog niet in exploitatie genomen bouwgronden en het zogenaamde onderhanden werk. Deze onderverdeling is afhankelijk van de formele status van de grondexploitatie:

- ▶ Met ingang van het boekjaar 2012 heeft de commissie BBV gesteld dat die gronden waar de raad geen stellig voornemen heeft deze te ontwikkelen geclassificeerd dienen te worden als overige grond en hulpstoffen. Wij hebben vastgesteld dat uw gemeente op een juiste wijze invulling heeft gegeven aan deze wijziging in de regelgeving.
- ▶ Er is sprake van onderhanden werk op het moment dat er een vastgesteld exploitatieplan aanwezig is, waarbij de bestemming van de gronden definitief is vastgelegd.
- ▶ Als er nog geen vastgesteld exploitatieplan is, maar de raad heeft wel het stellige voornemen de gronden op afzienbare termijn te ontwikkelen, dan dienen de betreffende gronden te worden gepresenteerd als bouwgronden die nog niet in exploitatie zijn genomen. Hierbij is er dus nog geen zekerheid over de wijze waarop de bouwgrond in eigendom van de gemeente geëxploiteerd gaat worden.

Op de volgende pagina's gaan wij verder in op het geactiveerde onderhanden werk.

Inhoudsopgave Uitkomsten Resultaat 2012 Bevindingen Aandachtspunten Uitvoering Bijlagen

In exploitatie genomen projecten	De boekwaarde van de in exploitatie genomen projecten zijn op hoofdlijnen als volgt te specificeren (betreft de bruto-boekwaarden, dus voor aftrek van de verliesvoorziening)		
	Bedragen x € 1.000	31 december 2011	31 december 2012
		€	€
	Onnen (Kooi-Hekman)	883	921
	Voorziening Onnen	(157)	(201)
	Nesciopark	3.198	3.517
	Haren Noord	9.161	9.244
	Raadhuisplein / Haderaplein	1.389	1.632
	Stationsgebied	786	(300)
	Komplan	-8	3
	Totaal	15.252	14.816
	Bij de controle van de balansposten inzake de lopende grondexploitaties is de cruciale vraag: worden de geactiveerde kosten in de toekomst terugverdiend? Waardering vindt hierbij in beginsel plaats tegen de kostprijs. Indien echter blijkt dat een aankoop of projectontwikkeling verliesgevend is, dient een afwaardering voor het tekort te worden genomen. Bij de beoordeling van de waardering van de bouwgrondexploitaties vormen de herziene exploitatieopzetten een essentieel toetsingsinstrument.		

Inhoudsopgave	Uitkomsten	Resultaat 2012	Bevindingen	Aandachtspunten	Uitvoering	Bijlagen
---------------	------------	----------------	-------------	-----------------	------------	----------

Specifieke projecten

Onnen (Kooi-Hekman)

Als gevolg van de vertraging van uitgifte van kavels is in 2012 de verliesvoorziening verhoogd met € 44.000 naar € 201.000. De verdere realiseerbaarheid van het project is sterk afhankelijk van de realisatie van de vijf nog te verkopen kavels in de jaren 2013 tot en met 2017. Wij adviseren u dan ook de voortgang te blijven monitoren en bij verdere vertragingen de prognose bij te stellen en, waar nodig, een aanvullende voorziening te treffen.

Nesciopark

Inmiddels is met de gemeente Groningen overeenstemming bereikt over de overdracht van de gronden met betrekking tot het transferium voor € 1,3 miljoen. De gemeente Haren heeft 5 scenario's uitgewerkt voor dit complex. Uit deze analyse blijkt dat vertraging van de verkopen, vertraging in de samenwerking met Groningen en lagere grondprijzen de hoogste risico's zijn. De planning van de afgifte is 3 kavels per jaar vanaf 2013.

Haren Noord

Vanuit de GEM Haren Noord is sprake van een positief resultaat op het project. Zodra de aandeelhoudersvergadering van de CV/BV besluit tot uitkeren, kan winst worden genomen. Aangezien de gelden voor de verkoop al zijn ontvangen (deze zijn verantwoord onder de overlopende passiva) is het nettorisico beperkt.

Raadhuisplein

De actualisatie van het complex laat voornamelijk een verwachte winst zien van € 1,7 miljoen. Ook voor dit complex zijn diverse (negatieve) scenario's uitgewerkt: in alle gevallen blijft het resultaat positief en is een voorziening derhalve niet noodzakelijk.

Stationsgebied

Dit complex bestaat uit de herinrichting van het stationsgebied, waarin onder andere wordt voorzien in de aanleg van een spoortunnel. Een groot deel van de inkomsten bestaat uit diverse subsidies, daarnaast zijn nog opbrengsten te realiseren, waarvan een deel al vastligt (levering van de Walstroflat en kavels aan Woonborg). De verkopen zijn voorzichtigheidshalve pas geraamd in 2014 en 2015. De grootste risico's met betrekking tot dit project hebben verband met het mogelijk niet voldoen aan de eisen van subsidieverstrekking. In de boekwaarde per eind 2012 zijn subsidieontvangsten verwerkt, waarvan de prestaties nog niet zijn gerealiseerd.

Wij adviseren u dan ook de ontwikkelingen nauwgezet te monitoren en, indien van toepassing, te verwerken in de actualisaties.

Inhoudsopgave	Uitkomsten	Resultaat 2012	Bevindingen	Aandachtspunten	Uitvoering	Bijlagen
---------------	------------	----------------	-------------	-----------------	------------	----------

Niet in exploitatie genomen gronden	
	Aangezien de in 2011 onder de niet in exploitatie genomen gronden opgenomen complexen niet meer voldoen aan de voorwaarden die de commissie BBV hieraan stelt, zijn deze overgebracht naar de overige voorraden. Wij hebben vastgesteld dat deze gronden maximaal zijn gewaardeerd tegen de verwachte verkoopprijs en dat hieraan geen rente en kosten meer worden toegerekend. Wij kunnen daarom instemmen met de waardering van deze gronden.

Risico's met betrekking tot verbonden partijen

Verliezen van verbonden partijen zijn verwerkt

In de paragraaf verbonden partijen wordt door de gemeente Haren ingegaan op de verbonden partijen en welk belang c.q. welke relatie de gemeente met deze partijen heeft. Wat naar onze mening nog kan worden toegevoegd is een analyse van het (maximaal) risico dat wordt gelopen door deze relaties en welke effecten dit mogelijk heeft en in welke mate dit risico zich voor heeft gedaan. Wij hebben begrepen dat dit in de begroting voor 2014 verder zal worden uitgewerkt.

Uit de meest recente cijfers van werkvoorzieningschap Trio blijkt dat de gemeentelijke bijdragen niet voldoende zijn om de kosten van de uitvoering te kunnen dekken. De gemeente Haren heeft daarom het te betalen bedrag aan eigen bijdrage van € 21.000 als overlopende post verwerkt in de jaarrekening.

Aangezien op dit moment geen verdere verliezen worden geleden door deze partijen, waarin de gemeente mogelijk moet bijdragen, zijn geen voorzieningen gevormd.

Overige bevindingen

Verwerking van wethouderspensionen

Uit nader onderzoek van de gemeente Haren is gebleken dat 4 voormalig wethouders momenteel een pensioen genieten voor rekening van de gemeente Haren. Op basis van de verwachte resterende looptijd van deze regelingen is daarom in 2012 een voorziening gevormd van € 364.000. Wij kunnen instemmen met de inschatting van de resterende verplichtingen.

De pensioenverplichting voor zittende en voormalige wethouders die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet hebben bereikt, is verzekerd bij Loyalis. Daarom is hiervoor geen voorziening gevormd. De nog te betalen premies voor deze verzekering zijn voor de niet-actieve wethouders als schuld opgenomen. Deze verwerkingswijze is in overeenstemming met het BBV.

Inhoudsopgave

Uitkomsten

Resultaat 2012

Bevindingen

Aandachtspunten

Uitvoering

Bijlagen

Onze bevindingen in het kader van uw interne beheersing

Opvolging management letter

In onze managementletter 2012, uitgebracht aan het college op 30 januari 2013, hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen van onze tussentijdse controle 2012 opgenomen. In deze managementletter zijn diverse zaken opgenomen die voor het opmaken van de jaarrekening zouden moeten zijn opgevolgd.

Wij hebben geconstateerd dat de voortgang van de aanbevelingen van zowel uw eigen interne controle als de controle door ons als accountant zichtbaar door uw organisatie worden gevolgd. Wij hebben vastgesteld dat de relevante bevindingen in voldoende mate zijn opgevolgd voor de totstandkoming van de jaarrekening. Uit hoofde van onze natuurlijke adviesfunctie handhaven wij nog wel enkele bevindingen, deze raken echter het oordeel bij de jaarrekening niet.

In het kader van de controle van de jaarrekening brengt de accountant ook verslag uit omtrent zijn bevindingen met betrekking tot de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Inhoudsopgave Uitkomsten Resultaat 2012 Bevindingen Aandachtspunten Uitvoering Bijlagen

Onze bevindingen in het kader van rechtmatigheid

	<p>In hoofdstuk 4 hebben wij de gehanteerde kaders voor onze rechtmatigheidscontrole nader toegelicht. Buiten hetgeen reeds eerder is gemeld, hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd in het kader van rechtmatigheid. In het vervolg van deze paragraaf geven wij onze bevindingen bij deze onderwerpen.</p>
<p>Het rechtmatigheidsbeheer is op orde</p>	<p>Het controleprotocol, inclusief het normenkader is op 17 december 2012 door uw raad vastgesteld. Het normenkader is intern bij uw gemeente vertaald in interne controleprotocollen, waarna voor de geïdentificeerde risico's de getroffen beheersingsmaatregelen in kaart zijn gebracht. De werking van deze maatregelen is met voldoende diepgang getoetst en de uitkomsten hiervan zijn voor de processen met een duidelijke audittrail vastgelegd.</p>
	<p>Zoals reeds aangegeven in de managementletter kan de beheersing voor een aantal processen nog in bepaalde mate verbeterd worden. Wij constateren dat de gemeente Haren hiermee aan de slag is en deze verbeteringen veelal de komende jaren wil gaan realiseren.</p> <p>Ondanks deze aanbeveling zijn wij van mening dat de gemeente Haren voor het boekjaar 2012 een deugdelijk rechtmatigheidsonderzoek heeft uitgevoerd.</p>
<p>De begrotings-overschrijdingen zijn goed toegelicht</p>	<p>Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. In hoofdstuk 4 van deze rapportage lichten wij de controleaanpak en de verantwoordelijkheden van college, raad en accountant nader toe.</p>

Inhoudsopgave	Uitkomsten	Resultaat 2012	Bevindingen	Aandachtspunten	Uitvoering	Bijlagen
---------------	------------	----------------	-------------	-----------------	------------	----------

In onderstaande tabel hebben wij per programma een samenvatting gegeven van de overschrijdingen van de lasten op de begroting.
(in duizenden euro's)

Onderdeel resultatenrekening	Gewijzigde begroting	Rekening 2012
	€	€
Doelgroep Inwoners	4.244	4.751
Doelgroep gebruikers sociale voorzieningen	4.752	5.766
Doelgroep eigenaren en huurders	5.544	5.905
Doelgroep economische klanten	790	944
Bedrijfsvoering en algemene dekkingsmiddelen	1.926	3.299

Inhoudsopgave

Uitkomsten

Resultaat 2012

Bevindingen

Aandachtspunten

Uitvoering

Bijlagen

Bevindingen controleverantwoording in het kader van Sisa

Sisa

Wij hebben de in de Sisa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de *Nota verwachtingen accountantscontrole 2012*. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de navolgende specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor Sisa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

Onze controleaanpak hierbij hebben we in hoofdstuk 4 nader toegelicht. De Sisa-bijlage dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen Sisa-bijlage. In bijlage 1 bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

Wij hebben geen bevindingen gedaan die groter zijn dan de voor de regeling van toepassing zijnde rapporteringstoleranties.

4 Hoe hebben wij de controle uitgevoerd?

Wat is de reikwijdte van onze opdracht

Wat hebben wij gecontroleerd

Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2012 van de gemeente Haren gecontroleerd. Deze jaarrekening is onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders opgesteld. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening, als bedoeld in artikel 213, tweede lid, van de *Gemeentewet*.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het *Besluit accountantscontrole decentrale overheden* (Bado) en het door de raad vastgestelde controleprotocol. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Onze controleaanpak in het kort

Onze aanpak

Onze controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van zowel de baten en lasten als de activa en passiva, alsmede het voor de naleving van de wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar die niet ten doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de gemeente. In hoofdstuk 3 hebben we u inzicht gegeven in de significante risico's, onze controleaanpak en bevindingen ten aanzien van de jaarrekeningcontrole.

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving, van de redelijkheid van schattingen die het college van burgemeester en wethouders van de gemeente heeft gemaakt en een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De foutenmarge

Op grond van het Bado stelt de raad de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. Het normenkader en de goedkeuringstolerantie zijn op 17 december 2012 vastgesteld door de gemeenteraad.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1 < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3 < 10%	≥ 10%	-

Op grond van de jaarrekening 2012 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 422.000 (1%) en voor onzekerheden € 1.266.000 (3%). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

De rapporteringstolerantie, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door de raad gelijkgesteld aan de goedkeuringstolerantie

Inhoudsopgave

Uitkomsten

Resultaat 2012

Bevindingen

Aandachtspunten

Uitvoering

Bijlagen

Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. De jarenlange discussie over het beroep en het functioneren van de accountant, hebben uiteindelijk geresulteerd in een aanpassing van de accountantswetgeving, welke van toepassing is voor organisaties van openbaar belang (OOB's) met als doel de onafhankelijkheid van de accountant beter te waarborgen richting het maatschappelijk verkeer. Ondanks het feit dat een gemeente zich volgens de wet niet kwalificeert als een organisatie van openbaar belang vinden wij het als uw accountant belangrijk om eventuele bedreigingen ten aanzien van de onafhankelijkheid te melden.

Wij hebben gedurende het jaar geen onafhankelijkheidsissues geconstateerd en hebben (naast de controle) geen werkzaamheden verricht die mogelijk een risico vormen voor onze onafhankelijkheid.

Inhoudsopgave

Uitkomsten

Resultaat 2012

Bevindingen

Aandachtspunten

Uitvoering

Bijlagen

Begrotingsbeheer

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. Voor een juiste oordeelsvorming is het van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten.

Wij beoordelen bij onze controle de overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten per programma. Dit betreffen enkel de lasten omdat hierop een beoordeling en rapportering van de accountant wordt gevraagd vanuit de Kadernota Rechtmatigheid.

Het is de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders om begrotingsafwijkingen tijdig te signaleren en te rapporteren aan de raad. Het is de verantwoordelijkheid van de raad om hier dan tijdig een besluit over te nemen.

Het is de verantwoordelijkheid van de accountant om de begrotingsrechtmatigheid van de lasten en investeringen te toetsen. Dit doen wij onder andere door:

- ▶ vast te stellen of begrotingsafwijkingen tijdig zijn gesignaleerd en zijn omgezet in een begrotingswijziging ter autorisatie aan de raad;
- ▶ vaststellen of kostenoverschrijdingen leiden tot een onrechtmatigheid, welke meegewogen moet worden in het accountantsoordeel of niet. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid hoeven niet te worden meegewogen in het accountantsoordeel.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid

Wij hebben bij de controle over 2012 de rechtmatigheid getoetst conform de bepalingen van het Bado en de controleverordening/het controleprotocol 2012 van de gemeente Haren. Bij onze controle hebben wij aandacht gegeven aan de volgende onderwerpen:

- ▶ het rechtmatigheidsbeheer;
- ▶ de naleving van het voorwaardencriterium;
- ▶ de begrotingsrechtmatigheid;
- ▶ het misbruik-en-oneigenlijk-gebruikcriterium;
- ▶ de niet-financiële beheershandelingen.

Verplichtingen inzake Single information en Single audit (Sisa)

Sisa

Uw gemeente is op grond van wettelijk voorschrift verplicht de verantwoordingsinformatie voor de met name benoemde specifieke uitkeringen hieromtrent op te nemen in een bijlage bij de jaarrekening op basis van een door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voorgeschreven model. Bij de controle van deze bijlage betrekken wij de door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hiervoor gegeven aanwijzingen (Circulaire Single information Single audit 2012, waarin onder andere opgenomen de Nota verwachtingen accountantscontrole 2012).

De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- ▶ € 10.000 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 100.000 is;
- ▶ 10% indien de omvangbasis groter dan € 100.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- ▶ € 100.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

In bijlage 1 van dit verslag rapporteren wij hierover.

Bijlage 1 - Sisa-bijlage

Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer specifieke uitkering conform Sisa-bijlage 2012	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
C7C	ISV II	Geen	N.v.t.	N.v.t.
E3	Sanering verkeerslawaaï	Geen	N.v.t.	N.v.t.
E26	Spoorse doorsnijdingen	Geen	N.v.t.	N.v.t.
E27B	BDU Verkeer en vervoer	Geen	N.v.t.	N.v.t.
E29	Tijdelijke regeling eenmalige uitkering kaderrichtlijn water	Geen	N.v.t.	N.v.t.
E29_2010	Hernieuwde uitvraag kaderrichtlijn water	Geen	N.v.t.	N.v.t.
G1C-1	WSW (gemeentedeel)	Geen	N.v.t.	N.v.t.
G1C-2	WSW (totaal)	Geen	N.v.t.	N.v.t.
G2	Gebundelde uitkering	Geen	N.v.t.	N.v.t.
G3	Bbz (excl. levensonderhoud)	Geen	N.v.t.	N.v.t.
G5	Participatiebudget	Geen	N.v.t.	N.v.t.
H10_2010	Heruitvraag CJG	Geen	N.v.t.	N.v.t.

Bijlage 2 - Actuele ontwikkelingen

<p>Inleiding</p>	<p>In deze paragraaf schetsen wij een aantal actuele ontwikkelingen in uw sector, waarmee wij eveneens invulling willen geven aan onze natuurlijke adviesfunctie. Dit doen wij vanuit onze rol als accountant, waarbij wij tevens ontwikkelingen weergeven zoals die worden gesignaleerd door de diverse specialistengroepen binnen Ernst & Young (Advisory, Tax, IT).</p> <p>Wij hebben in het kader van onze controle deze actuele ontwikkelingen niet specifiek beoordeeld of toegepast voor uw organisatie, maar zijn vanzelfsprekend graag bereid met u van gedachten te wisselen over de mogelijke specifieke risico's en gevolgen voor uw gemeente.</p>
<p>IT-ontwikkelingen</p>	
<p>Beveiliging van DigiD vraagt aandacht</p>	<p>Naar aanleiding van beveiligingsincidenten rondom DigiNotar en DigiD is in 2012 het beveiligingsassessment rondom DigiD aangekondigd. Inmiddels is enige tijd verstreken en zijn diverse gemeenten en leveranciers van gemeentelijke websites gestart met het inventariseren van de impact van de norm van Logius. Ernst & Young maakte onderdeel uit van de pilot die door VNG en KING is georganiseerd om de impact van de norm te bepalen en is sindsdien actief betrokken bij diverse gemeenten en gemeentelijke leveranciers. We zien echter dat inspanningen momenteel nog achterblijven wat het risico met zich meebrengt dat gemeenten niet tijdig een assessment hebben laten uitvoeren. Wij adviseren u op korte termijn de IST situatie te bepalen om vast te stellen waar u momenteel staat. Op die manier heeft u nog ruim de tijd eventuele verbeteringen door te voeren, voordat u zich laat toetsen tegen de norm. Inmiddels heeft de gemeente Haren in samenspraak met haar leverancier afspraken gemaakt over de audit van de koppeling.</p>
<p>Gemeenten blijven achter bij invoer IBAN</p>	<p>Momenteel vindt de migratie plaats naar IBAN en betaalmiddelen die zijn gebaseerd op Europese standaarden in Nederland. Uiterlijk 1 februari 2014 moeten deze standaarden ingevoerd zijn. Het Nationaal Forum voor de SEPA-migratie constateert dat publieke instellingen, in tegenstelling tot elders in Europa waar publieke instellingen een voorbeeldfunctie vervullen, niet vroeg overgaan. Met name gemeenten zullen een extra inspanning moeten verrichten voor de overgang op IBAN, die momenteel nog erg achterblijft. Uit de migratiemonitor blijkt dat een substantieel deel van de gemeenten zijn planning nog moet bepalen. De gemeente Haren heeft inmiddels de nodige stappen gezet voor de benodigde technische aanpassingen en verwacht dit ruim voor 1 februari 2014 te hebben afgerond.</p>

Inhoudsopgave	Uitkomsten	Resultaat 2012	Bevindingen	Aandachtspunten	Uitvoering	Bijlagen
---------------	------------	----------------	-------------	-----------------	------------	----------

Bring your own device

Vele gemeenten denken momenteel na over invoering van Bring your own device. Bring your own device is het concept waarbij medewerkers gebruik maken van (computer)apparatuur die niet het eigendom is van de gemeente. Hierbij valt te denken aan de inzet van eigen smartphones of tablets. Indien de gemeente ervoor kiest bijvoorbeeld e-mail en agenda via deze persoonlijke apparatuur te ontsluiten, heeft dit impact op de beveiliging van de ontsloten informatie. Daarnaast spelen fiscale aspecten een rol indien u uw medewerkers een budget geeft voor de aanschaf van de apparatuur. Indien u met de Bring Your Own Device ontwikkeling bezig bent, wisselen wij graag een keer met u van gedachten om te voorkomen dat u onnodig risico loopt.

Fiscaliteiten

Loonheffingen

Op het gebied van de loonheffingen zijn er diverse aandachtspunten voor uw gemeente. Allereerst betreft dit de invoering van de werkkostenregeling (WKR), uiterlijk per 1 januari 2015. Daar hoort meteen een aanvullende opmerking bij. Een op dit moment lopende discussie in politiek Den Haag kan er toe leiden dat de overgangperiode voor invoering van de WKR wordt verlengd met één of twee jaar. Neemt niet weg dat, wanneer de WKR thans nog niet ingevoerd is, het wenselijk is te inventariseren welke gevolgen er zouden kunnen zijn. Afhankelijk van de uitkomst van de inventarisatie kan vanuit beleidsmatig oogpunt een betere beslissing genomen worden over het invoermoment en de mogelijk noodzakelijke aanpassingen in arbeidsvoorwaarden en/of administratie.

Indien vervroegd afscheid wordt genomen van een of meerdere werknemers, dan is het wenselijk vóór het maken van afspraken daaromtrent, de gevolgen van de mogelijk van toepassing zijnde strafheffing (52% extra loonheffing) in kaart te brengen. Ook non-activiteitsregelingen kunnen kwalificeren voor deze strafheffing. Hiermee worden kostbare verrassingen achteraf voorkomen.

In de public sector zien we met regelmaat dat besloten wordt personeel af te stoten respectievelijk samen wordt gevoegd met andere partijen. Dan kan een vergelijk met andere arbeidsvoorwaarden wenselijk zijn om te bezien welke financiële consequenties verbonden zijn met een dergelijke operatie. Ook is een dergelijk vergelijk wenselijk om de betreffende werknemers een tenminste gelijkwaardig arbeidsvoorwaardenpakket te kunnen bieden. In voorkomende gevallen zijn wij graag betrokken bij de uitwerking van dergelijke projecten.

Vanuit de flexibele arbeidsgedachte wordt met regelmaat personeel ingehuurd. Afhankelijk van de situatie (uitzenden, detacheren en/of ZZP'er) brengt dit eventuele heffingsrisico's en/of aansprakelijkheidsrisico's met zich mee. Het is in alle gevallen goed om vooraf de mogelijke heffingsgevolgen in beeld te hebben en maatregelen te treffen om de aansprakelijkheid te beperken/voorkomen.

De fiscale aandacht voor (bestel-)auto's is de afgelopen jaren sterk toegenomen. De bewijslast om heffingsgevolgen van het eventuele privégebruik te voorkomen luistert nauw. Dit impliceert dat bij het gebruik van (bestel-)auto's het wenselijk is dat er procedures zijn die eventuele heffingsverplichtingen voorkomen. Het kan daarbij overigens ook gaan om auto's waarvan primair gedacht wordt dat er geen heffingsverplichtingen spelen.

Inhoudsopgave

Uitkomsten

Resultaat 2012

Bevindingen

Aandachtspunten

Uitvoering

Bijlagen

Afschaffing Btw-compensatiefonds gaat niet door

Recentelijk heeft het Rijk met de medeoverheden het financieel akkoord gesloten. Onderdeel van het financieel akkoord is dat het Rijk zal afzien van de afschaffing van het btw-compensatiefonds. Met het handhaven van het btw-compensatiefonds wordt tegemoetgekomen aan de wens van gemeenten en provincies die grote bezwaren hadden tegen de afschaffing van het btw-compensatiefonds. Deze bezwaren zijn met name ingegeven doordat de overgang naar een regime zonder compensatie allerlei complicaties met zich brengt.

De aangekondigde bezuiniging van jaarlijks € 550 mio die gekoppeld was aan de afschaffing van het btw-compensatiefonds zal evenwel gewoon doorgang vinden. Daarnaast worden gemeenten en provincies door de introductie van een gemaximeerd bedrag aan te compenseren btw in hun mogelijkheden tot compensatie beperkt. Wanneer het plafond in enig jaar wordt overschreden, vindt er een aanzuivering plaats ten laste van het Gemeente- respectievelijk het Provinciefonds. Wanneer gemeenten en provincies minder compenseren dan het vastgestelde plafond wordt de besparing toegevoegd aan het Gemeente- respectievelijk het Provinciefonds. De verdeling van de korting alsmede de toevoeging aan het Gemeente- dan wel het Provinciefonds vindt plaats overeenkomstig de omvang waarmee de individuele gemeenten en provincies btw hebben gecompenseerd.

Door de beperking van de compensatie en de structurele bezuinigingsdoelstellingen die daarnaast gelden, hebben gemeenten en provincies er in de toekomst belang bij om btw-heffing op hun inkopen te verminderen/voorkomen. Wij zien goede mogelijkheden om ter zake van de bepaalde activiteiten de btw-druk voor uw gemeente aanzienlijk te beperken:

- ▶ Samenwerkingsverbanden van compensatiegerechtigde lichamen die momenteel btw aan de deelnemende gemeenten berekenen, kunnen door gebruik te maken van een btw-vrijstelling btw-druk op hun diensten beperken.
- ▶ Gemeenten kunnen met nauw gelieerde entiteiten (stichtingen of bv's) onder omstandigheden een fiscale eenheid vormen, zodat wordt voorkomen dat op de prestaties van deze gelieerde entiteit voor de gemeente of provincie btw in rekening wordt gebracht.
- ▶ In de sfeer van de samenwerking met projectontwikkelaars en woningcorporaties bij de ontwikkeling van bestemmingsplannen afspraken over het openbaar gebied anders vorm te geven.
- ▶ Ten aanzien van de exploitatie van zaal- en vergaderruimten in multifunctionele accommodaties hebben gemeenten op basis van recente jurisprudentie ruimere mogelijkheden om een belaste exploitatie en daarmee aftrek van btw op kosten en investeringen te effectueren.

Inhoudsopgave	Uitkomsten	Resultaat 2012	Bevindingen	Aandachtspunten	Uitvoering	Bijlagen
---------------	------------	----------------	-------------	-----------------	------------	----------

Indien één of meerdere van bovenstaande onderwerpen binnen uw gemeente speelt adviseren wij u de mogelijkheden om de btw-druk te verminderen nader te onderzoeken.

Daarnaast verdient het aanbeveling om te inventariseren of de exploitatie van andere onroerende zaken binnen uw gemeente in de btw-heffing zijn betrokken, waardoor aftrek van btw wordt gegenereerd. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan de verhuur van sportaccommodaties, de belaste exploitatie van monumentale gebouwen en de optie voor een met btw belaste verhuur wanneer de huurder gerechtigd is tot aftrek van btw.

Uitbreiding vennootschapsbelastingplicht overheidsbedrijven

Uw gemeente is niet onderworpen aan de vennootschapsbelasting.

In mei 2012 heeft de staatssecretaris van Financiën in zijn 'Notitie Belastingplicht Overheidsbedrijven' echter aangekondigd:
(i) alle indirecte overheidsbedrijven integraal te willen belasten voor de vennootschapsbelasting; en
(ii) overheden te willen verplichten hun concurrerende activiteiten in te brengen in een (belaste) BV of NV.

Tevens heeft de staatssecretaris aangekondigd een consultatieronde te zullen houden in het kader van de vormgeving van de regeling. In deze consultatieronden zal met onder meer de overige ministeries, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg en de Unie van Waterschappen worden overlegd. Deze consultatieronde is in januari 2013 van start is gegaan. Aangenomen wordt dat de beoogde ingangsdatum van de nieuwe regeling 1 januari 2014 is.

Voor uw gemeente zou de voorgenomen regeling kunnen betekenen dat zij specifieke activiteiten zou moeten afzonderen in een afzonderlijke (belaste) rechtspersoon.

Wij raden u aan om in de komende periode de te verwachten impact van de voorgenomen wijzigingen in beeld te krijgen. Dit stelt u in staat waar mogelijk tijdig op de beoogde wijzigingen te anticiperen ten. Ook adviseren wij u een strategie te bepalen voor de behartiging van uw belangen tijdens de geplande consultatie-ronde van de staatssecretaris.